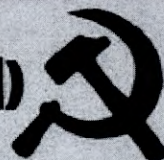

TJEN FOLKET

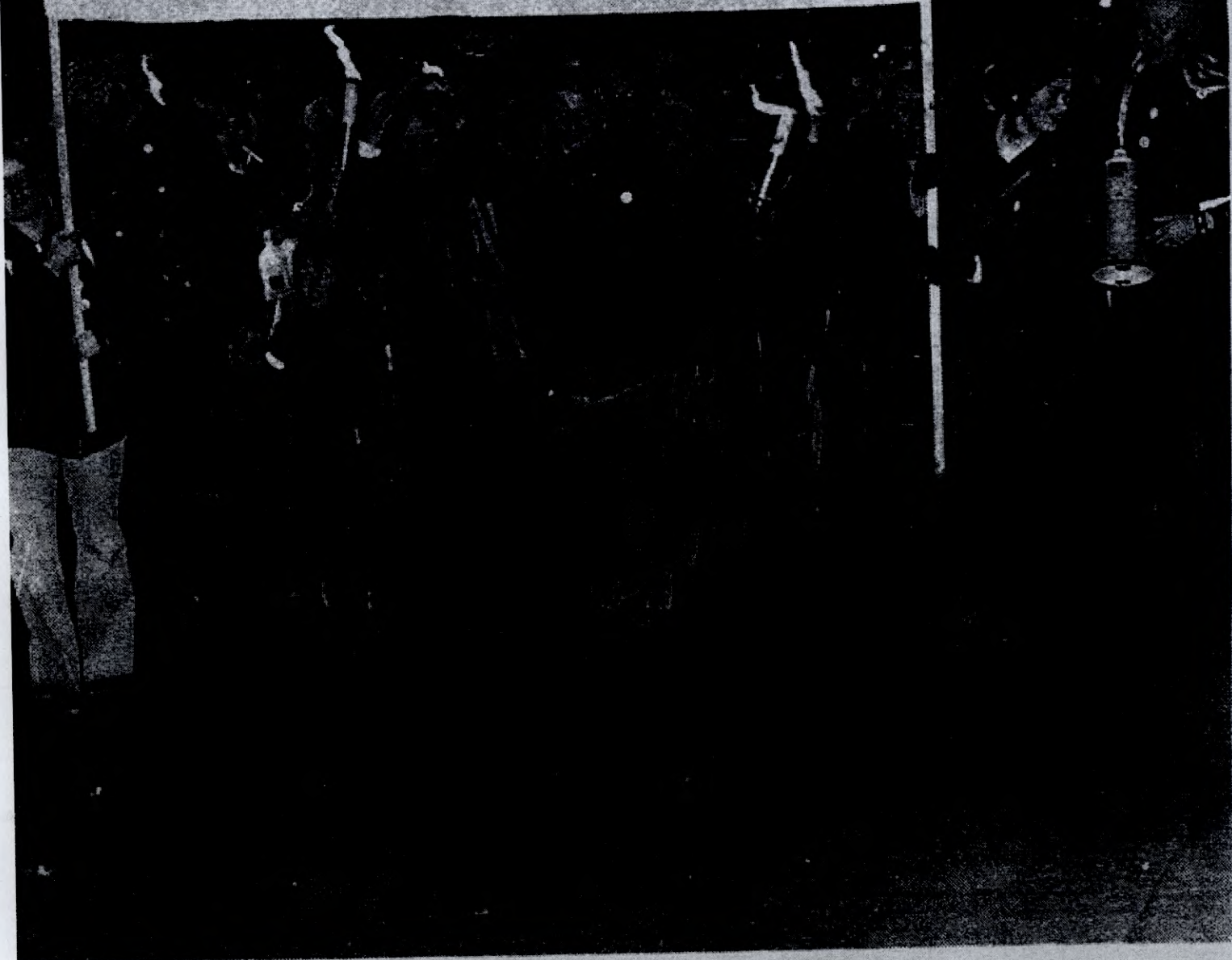

medlemsblad for AKP(m-l)

NR. 3 MARS 1975

SELVBESTEMT ABORT NÅ!

Innhold:

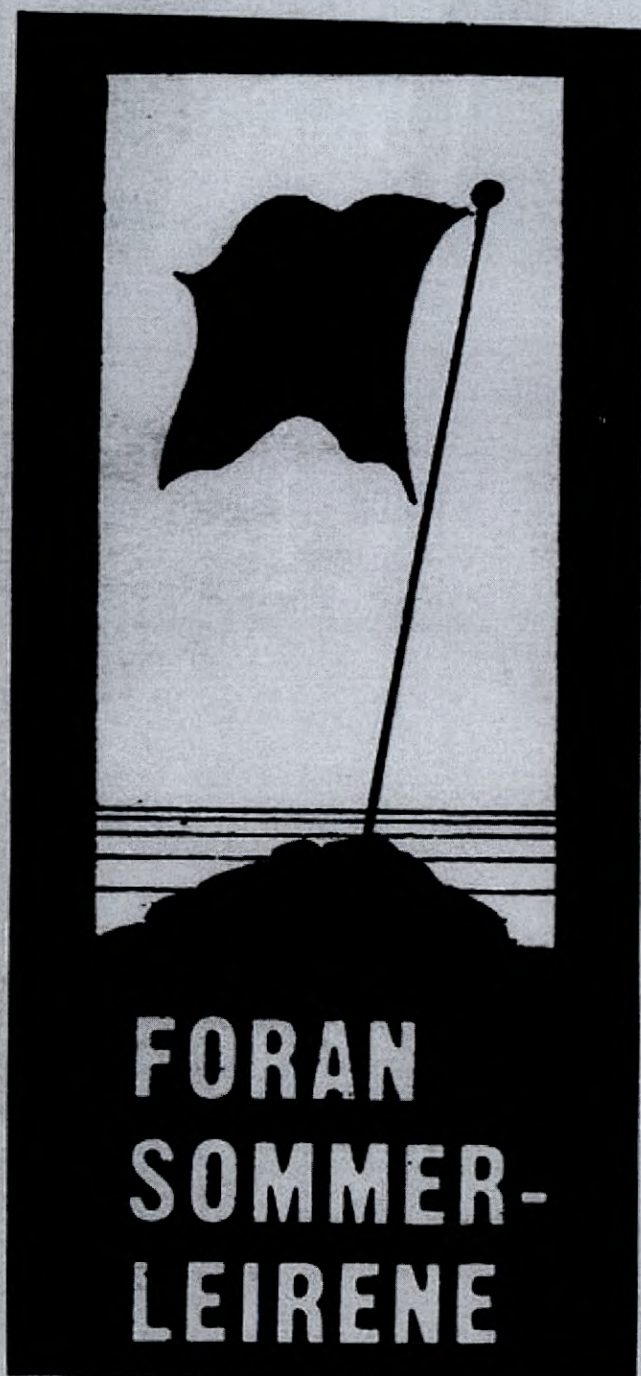
Leder: Om sommerleir	s. 3
Mobiliser massene 1. mai	s. 4
Fram for en rekke nye plasser til 1. mai	s. 5
Fram for et gjennombrudd for proletarisk internasjonalisme og en politisk aktiv fagbevegelse	s. 6
Om laussalet av KK	s. 9
Morten J. [redacted] ekskludert fra NKS	s. 10
Trenger vi sommerleir?	s. 11
Faglig program	s. 11
Er monopolborgerskapet en egen klasse?	s. 14
»Vekk med karakterene?»	s. 15
Motsetningen mellom fiskeriarbeidere og fiskere	s. 17
Kvinnekamp:	
Skolering er nødvendig	s. 18
Svar til E & B i TF/februar	s. 19
Kvinnens rett til lønna arbeid –	s. 20
Kvinnefrontens plattform	s. 21
Nei til uavhengige kvinnegrupper –	s. 22
Om homofili:	
Kommentar til »framlegg til fråsegn om homofili»	s. 23
Framlegg til fråsegn om homofili	s. 26
Forfatterne, litteraturen og partiet	s. 28
De viktige hverdagene våre. Bjørn Nilsen	s. 31

**Stoff til neste nummer må være redaksjonen
i hende seinest 15. mars.**

Bildet på forsida er tatt under demonstrasjonen for sjølbestemt abort i fjor. Denne og andre slagkraftige paroler skal vi slutte opp om på Kvinnedagen 8. mars.

Leder: OM SOMMERLEIR...

Det politiske programmet for årets sommerleirer er i all hovedsak klart. Alle partilag skal behandle sommerleirene på stedslagsmøte eller avdelingsmøte før 1. mai.

Politisk program

Partiets Arbeidsutvalg har vedtatt et foreløpig program for årets leirer. Det tas forbehold om at det vil bli gjort endringer. Men i hovedtrekkene vil programmet være som gjengitt her.

● TARIFFOPPGJØRET '76

Etter sommeren tar forberedelsene til neste tariffoppgjør til. Forslag til krav skal behandles i klubber og foreninger. Sommerleirene vil ta opp den økonomiske situasjonen foran oppgjøret. Spørsmålet om hvilke krav vi skal gå ut med og hvilke krav som blir sentrale blir besvart.

● DE BORGERLIGE ARBEIDERPARTIENE – DNA OG SV

SV vil ha avholdt sin samlingskongress – DNA vil ha holdt Landsmøte. Hva er disse partienes historie? Hva står de for i klassekampen? Hvilken rolle spiller de i kampen for sosialismen?

Disse to sakene vil være sentrale diskusjoner på leirene. I tillegg kommer:

● DEN INTERNASJONALE SITUASJONEN

Hva skjer i tilspissinga av de store motsetningene i verden? Finnes det en reell fare for en ny verdenskrig?

● OLJEPOLITIKKEN/ FISKERIGRENSES PØRSMÅLET

Disse sakene vil bli tatt opp regionalt på leirene i de distriktene der de er særskilt brennende..

Det vil bli avholdt *seminarer* om

- KVININNEPOLITIKK
- AKPs FAGLIGE MANIFEST
- KOMMUNEVALGET

At leirene vil engasjere seg i *valgkampen* på de plassene de blir holdt, er det heller ingen som helst tvil om!

Partibehandling av sommerleirene

Det vil gå fram av programmet for leirene at det vil spille en svært viktig rolle i partiets politiske liv.

- På det *fagligpolitiske* området vil de stå sentralt i opprustinga av partiet foran neste års tariffoppgjør. De vil ta del i ferdigbehandlninga av det Faglige Manifestet.

- Debatten om det gamle og det nye sosialdemokratiet vil gi viktig ammuni-sjon til *valgkampen*. De lokale valgkampoppleggene vil bli presentert.
- Den tilspissa situasjonen i verden stiller partiet overfor *nye viktige strategiske og taktiske problemer*, der svarene vil være av stor betydning for partiets videre utvikling og arbeid.

Alle partilag skal derfor behandle sommerleirene på stedslags eller avdelingsmøte før 1. mai.

- I forbindelse med behandlinga skal det tas opp foreløpig bindende påmeldinger blant medlemmene til leiren.
- Behandlinga må også legge grunnlag for at en starter vervinga til leirene blant sympatisører og venner av partiet.

Organisasjonsutvalget.

MOBILISER MASSENE TIL 1. MAI!

Kommunistenes oppgave 1. mai er å mobilisere massene av arbeidsfolk til kamp. Men når en skal opprette lokal-komiteer for å mobilisere til 1. mai kommer en lett opp i motsigelsen mellom å jobbe aktivt med å få med aktivister fra massene på stedet, eller å drive diplomati med SV. Erfaringa mi er at diplomati overfor SV lett fører til at massearbeidet utsettes. De fleste steder har SV en helt feilaktig holdning til massearbeidet. De har ikke noen tillit til massene og er skeptiske til å trekke med andre folk. Deres linje er topplansarbeid mellom organisasjonene. Resultatet blir at våre folk sitter på møte etter møte med ledende SV-ere og prøver å bli enige om et felles politisk grunnlag, mens masse-mobiliseringa utsettes til siste liten. Og

når det skal dannes komite skal den bestå av representanter for SV, AKP og eventuelt fra andre organisasjoner. Aktivister fra massene blir imidlertid holdt utafør hvis SV får sin linje igjennom. Å gi etter for ei slik linje er å sabotere 1. mai-arbeidet og er ei sekterisk linje overfor massene. Jeg kjenner til steder hvor våre folk har aktivt bekjempet ei slik SV-linje, gått ut til massene til tross for brudd-trusler fra SV-laget og arrangert masse-møte med valg av komite hvor SV-erne kunne stille til valg på lik linje med andre folk. På slike møter vil SV-erne ha atskil-lig mer trøbbel med sine krav om »representative komiteen» som er domi-nert av folk som ikke gjør noe.

Hvem skal vi henvende oss til i 1. mai-arbeidet, hvem skal vi forsøke å få med i

arbeidet aktivt? 1. mai er ikke en dag bare for oss sjøl, de nærmeste vennene våre og andre erklærte sosialister. Alle som kjemper for arbeidsfolks sak mot kapitalen må vi prøve å få med i toget og i arbeidet på forhånd. Vi trenger å mobilisere de nærmeste omkring oss aktivt. Men hva med massene ellers i strøket? Overalt er det folk som tar opp kampen. Det kan være ei lita »fillesak«, men den kan bety svært mye for de som deltar, og bidra til å utvikle dem politisk. Det kan være en underskriftskampanje mot høyere husleier, for et gjerde i et borettslag, eller tilsynelatende »småsaker« på en arbeidsplass. 1. mai-komiteen på stedet bør ta kontakt med slike folk, diskutere den politiske betydninga av 1. mai med dem og få dem til å formulere sine egne krav til 1. mai. Det har vist seg at en har mobilisert bra fra organisasjoner en på forhånd ikke hadde noen tru på, f.eks. husmorlag. Det er ihvertfall ikke noen grunn til å gi opp før en har forsøkt. I slike sammenhenger er det særlig viktig å sikre demokratiske diskusjoner: ikke stikke hovedgrunnlaget under en stol,

men vis tillit til massene og diskuter det åpent og kjemp for at folk skal slutte seg til det. Dessuten: slipp folk til med kommentarer til det politiske grunnlaget, vanlige folk har ofte et sunnere syn på mange politiske saker enn mange SV-ere, og de vil kunne bidra til at toget virkelig tar opp de lokale kampsakene og blir et lokalt klassekamptog.

Noen spør: »Hvordan skal vi aktivisere de folka vi kommer i kontakt med?« Dette burde ikke være noe stort problem. For det første er det viktig at flest mulig er inneforstått med politikken til 1. mai. F.eks. kan det settes igang studiegrupper på de sentrale sakene, DNA og Sovjet. Videre kan folk mobiliseres til å utforme lokale paroler, gjøre undersøkelser og finne ut hva som er massenes behov på stedet. Og for det tredje må vi bruke de ressursene vi har til å få med flere folk. F.eks. sette ned smågrupper i lokal-distrikter innafor området deres, og sørge for at de får med seg flere folk. Det viktigste er at vi viser tillit til massene i alt 1. mai-arbeidet vårt.

Stein.

FRAM FOR EN REKKE NYE PLASSER TIL 1. MAI!

Hvert år siden vi starta med RAF 1. mai, har den røde 1. mai-feiringa stadig økt i styrke. Ikke bare har et større og større antall folk gått i tog i de større byene. Like mye av framgangen kommer av det stadig økende antall nye plasser som kommer til.

Også i år vil mange nye plasser måtte komme til dersom vi skal fortsette denne store framgangen. Derfor er dette retta spesielt til de kameratene som er aleine

eller veldig få på en plass og som aldri før har arrangert 1. mai.

Et av de mest brukte argumentene mot å lage 1. mai-arrangement er manglende styrke. »Vi er for få« eller »Det kommer for få«. Dette er i de aller fleste tilfeller et dårlig argument. Dere må huske på at veldig mange steder der 1. mai-arrangementet nå er innarbeida som tradisjon, starta det med et torgmøte med 20–40 tilhørere. Året etter var det kanskje en

demonstrasjon med 40, året etter 90 osv. Mange steder hvor det bare var ett eller et par medlemmer eller symp. blei arbeidet med å få i stand eget 1. mai-arrangement begynnelsen til ett partilag. En kom i kontakt med andre folk som var interessert, fikk et par kontakter, kanskje snust litt på lokale krav, seinere en studiesirkel osv.

Hvis arbeidet med et slikt arrangement bringer dere bare en kontakt som er noe verdt å bygge på eller bare får vist at det eksisterer et progressivt alternativ på stedet, er det vel verdt slitet. En kunne godt snu litt på flisa og si at dere er svake FORDI dere ikke bl.a. tar skrittet og arrangerer 1. mai.

Derfor er det viktig at dere som er aleine eller få på en plass og som til nå ikke har hatt noe 1. mai-arrangement, straks setter dere ned og tar stilling til om dere i år skal ta spranget og sette igang arbeidet for å lage et arrangement, hva enten det blir et torgmøte eller demonstrasjon. Trenger dere hjelp, så ta kontakt med AKP(m-l)s distriktsstyre. Hvis det ikke finnes noe sånt, kan dere ta kontakt sentralt. Dessuten vil Klassekampen bringe mye gode ideer og erfaringer i tida framover på hvordan slike arrangementer kan lages. Men det viktigste nå er at dere bestemmer dere for å arrangere 1. mai 1975. Det gjelder å komme i gang!

Kamerat i 1. mai-utv.

FRAM FOR ET GJENNOMBRUDD FOR PROLETARISK INTERNASJONALISME OG EN POLITISK AKTIV FAGBEVEGELSE

**Bryt med de reaksjonæres parole om
»ingen politikk i fagforeninga»!**

På partiets stiftelseslandsmøte ble det slått fast at fagbevegelsen er vårt viktigste arbeidsområde.

Spørsmålet er: gjenspeiler dette seg i vårt anti-imperialistiske arbeid? Dersom svaret blir nei så er det grunn til å spørre hvorfor. Skal forsøke å rette søkelyset på en del saker og legge fram noen påstander som jeg håper vil vekke til en videre debatt i TFs spalter.

Selv om kommunister har gått i spissen for støtte til Vietnam, Cambodsja, Palestina og andre undertrykte folk og nasjoner, så mener jeg vi i dag må erkjenne tendenser til å undervurdere betydningen av slikt arbeid i fagbevegelsen. Jeg mener

deler av vår fagligkader ikke legger tilstrekkelig vekt på kampen mot »brød og kontingent ånden» som hersker i farvannet av sosialdemokrater og revisjonister. Den gamle reaksjonære »tesen» om »ingen politikk i fagforeninga» lever fortsatt i beste velgående også i relativt fremskredne foreninger. Dette er en sosialdemokratisk overlevning, men at den fortsetter å leve avspeiler ikke at massene er reaksjonære men er uttrykk for at styrkeforholdet mellom oss og sosialdemokratene og revisjonister ennu går i deres favør. Mitt spørsmål er om vi bidrar nok til å rette opp dette?

Kjemper vi nok mot forsøka på å avpolitiserer fagbevegelsen, eller har vi parert problemene med venstresektisme med

en stille marsj mot høyre. I sin tid da bevegelsen var ung og uerfaren på praksis i fagbevegelsen, gjorde vi mange idealistiske kollisjoner med virkeligheten. Og gjorde erfaringen at målsetting og taktikk ikke bare måtte bygge på klassens objektive styrke, vi måtte ta hensyn til deres subjektive holdning. Vi måtte ta hensyn til reaksjonens styrke og mangeårige dominans. Naturlig blei det å regulere både målsetting og taktikk i forhold til det. Men erfaringen var hard og kampen blei ikke lettere selv om man etterhvert oppnådde denne erfaring, tvert om klargjorde det ytterligere den lange veien vi har igjen. Vi kvitta oss (sjølsagt ikke helt) med venstrefeil. Vi tok grundig på disse feila, så grundig at noen kanskje kom i skade for å helle ungen ut med badevannet.

Det jevne arbeid, eller »resolusjonsgerilja»?

For å komme videre, la oss stikke fingeren forsiktig ned i jorda:

Hvordan står det til med *kontinuiteten* i vårt anti-imperialistiske arbeid i fagforeninga. Hvor mange på din plass er medlemmer på diverse anti-imperialistiske solidaritetskomiteer.

På hvor mange møter har det blitt kjørt på *støtte*, politisk og økonomisk til disse. *Hvor* mange kurser, seminarer eller andre møter har det vært arrangert på spørsmål som Vietnam, Cambodsja osv. med arbeidskamerater (*masser*) i eller utafor fagforeninga di? Foredrag, lysbildekvelder og diskusjonsmøter på det Sosialistiske Kina og Albania. Har gruppa, avdelinga eller enkeltpersoner tatt initiativ til det?

Jeg vet *noen* har det, likeledes tatt opp spørsmålet om medlemskap i vennsksambanda med de virkelige sosialistiske landa? Men mange tenker ikke på det en

gang, eller i beste fall prioriterer det så langt ned på lista at det ikke blir aktuelt før man evt. setter i gang kampanjer, fra fronter eller parti. Denne praksis blir, det jeg vil kalle »resolusjonsgerilja», den preges av sporadisk virksomhet at det eneste sanne må være å »få igjennom» resolusjon enten folk har skjont politikken eller ikke. Det er en overfladisk skippertaksmentalitet som ikke bunner i politisk forståelse, men mer uttrykker behov for å rense samvittigheta. Den er et tegn på (eller kan være det) at vi har en deffensiv holdning til »politisk» arbeid i foreninga. Satt på spissen betyr det at vi er tilbakeholdene i kampen mot revisjonister og sosialdemokrater.

Slike »resolusjonsgeriljafremstøt» virker altså som et *hode uten kropp*.

Kampen mot Norge/Sovjetsambandet: nødvendig i kampen mot revisjonismen!

Til slutt på alle disse spørsmål: en haug med både bra og mindre »bra» foreninger er i dag fortsatt tilslutta sambandet Norge/Sovjet. Mange til lar seg ennu lokke av Sovjetrevisjonistenes »ABC-reiser» til såkalte arbeiderfestivaler ved Østersjøen. Disse propagandaoppleggene for Sovjet og hele den internasjonale revisjonismen, glir ennu inn som kniv i smør hos altfor mange bra folk.

SOLIDARITETSARBEIDET FOR VIETNAM O.A. ER HJELP TIL SELVHJELP!

Skal presisere litt nærmere den enorme betydningen av å skjerpe den anti-imperialistiske aktiviteten og propagandaen i fagrørsla.

Dersom vi hadde ligget høyere i løypa så kunne vi unngått at revisjonistenes VDU eller såkalte VanTroisaksjon hadde glidd så enkelt i boks, som den hittil, har gjort. Sannheten med denne er: en pro-

pagandakampanje for Sovjetrevisjonismens »anti-imperialistiske» ansikt. En kampanje som tar sikte på å splitte Indo-kina opinionen på det internasjonale plan. Isolere kommunistiske deler av den. Og, et forsøk på å avspore og tie i hjel støtte til GRUNK.

Dette kan dere lese mer om i en egen artikkel i dette nummer.

Dette er *ett* eksempel på hvor viktig det er å ha en masse med et høyt nivå på internasjonale spørsmål.

Nok et eksempel, eller tese:

Så lenge arbeidsfolk slutter opp om østblokkfestivaler, så lenge medlemskap i Sovjetsambandet opprettholdes, så lenge vil også illusjoner om det »sosialistiske Sovjet» fortsette å leve, i det minste finner vi en næringskilde til det her. Og viktig: samtidig virker det inn på de hjemlige revisjonisters ansikt: implisitt inneholder det nemlig en støtte til dem!

Den samme dobbeltvirkning vil vi finne i USA/DNA-konstellasjonen. Her vil jeg påstå at en hver avsløring og avstandstaken til de imperialistiske supermaktene USA og Sovjet tjener til å avsløre deres håndtlangere her hjemme, DNA og NKP/SV.

Dette viser at det er ingen motsetting mellom det å kjøre på klassens nære interesser og solidaritetsarbeid for frigjøringsbevegelsene, men tvert om det vil på sikt virke gjensidig styrkende. Vi når ikke langt uten at vi sparker sosialdemokrater og revisjonister ut av ledelsen i fagforeninga og til denne oppgaven skal den anti-imperialistiske propagandaen gjøre sitt.

derfor:

**ANNERKJENN PRR og GRUNK,
BRYT MED SAIGON**

Om situasjonen i Vietnam og Kambodsja kan dere finne stoff nok om dere kikker i

de siste nummer av Klassekampen siste »For Vietnam» eller ved å skrive til SOLKOM.

Det jeg skal presentere her er et opplegg til en aksjon for støtte til kampen mot DNA-regjeringa, for full annerkjennelse av PRR og GRUNK. Faglig Utvalg skal sammen med Solkom sette i gang en del initiativer for å vinne oppslutning om dette.

Vi kommer til å gjøre følgende:

1. Solkom. sammen med en del faglige tillitsmenn (»tiltakskomite») kommer i umiddelbar fremtid til å sende ut brev med oppfordringer til foreninger og klubber om å kreve annerkjennelse av PRR og GRUNK.
2. Det kommer til å bli lagt ved et forslag til resolusjon.
3. I den grad vi overkommer det, skal vi ta for oss en del spesielle steder, med direkte kontakt med partiet, slik at vi får en dobbeldekning av stedene.
4. Dersom dere ikke hører noe fra styret i foreninga/klubben relativt raskt, så bør dere sjekke opp. Evnt. kontakt Solkom., (på deres adresse) eller partikontoret, FU.
5. Denne saka bør kjøres selv om dere allerede har hatt besøk fra VDU-aksjonen. Den tar nemlig ikke opp GRUNK og annerkjennelse av PRR i det hele tatt.
6. Tiltakskomiteen som nevnt i innl. kommer på sin side til å bruke telefon direkte til noen steder.
7. Der dere vurderer det som riktig, så bør økonomisk støtte til »Solidaritet Norge-Vietnam.» forsøkes foreslått. Har ders spørsmål, mangler dere opplysninger eller liknende så skriv til Solidaritetskomiteen For Vietnam, adr: Uranienborgveien 11, Oslo 3

eller ring, tel: (02) 60 40 07.
 Eller kontakt partikontoret, fagligsekretæren, Tel: (02) 42 34 71.
 Lykke til.
 PS. Vi trenger erfaringer og flere syns-

punkter på første delen av dette innlegget, send evt. bidrag til TF, partikontoret AKP(m-l) Boks 211, Sentrum, Oslo 1.

Bjarne/FU.

Om laussalet av KK:

KAMPANJENE GA SVÆRT BRA RESULTAT

Lenin har sagt at avisa til det kommunistiske partiet er «ein kollektiv organisator», og av svært stor betydning i arbeidet. Avisa er den viktigaste bindelekk mellom partiet og massene, den er for mange den viktigaste (og kanskje også einaste) kilda til å få informasjon om partiet sin politikk og praksis.

Alle har vi vel også i haust sett KK si store betydning i streikestøttarbeidet, i polemikken mot høgrevutviklinga i SV, i debatten om sosialimperialisme, i samband med landsmøta i forbunda osv. . . Treng vel ikkje fleire døme, eg trur alle også er samde om at KK det siste året har utvikla seg mye, blitt ei svært god vekeavis.

Dette har også gitt resultat i spreinga av avisa, opplaget gjekk i veret, like før jul låg avisa konstant på eit opplag like under 20 000. Det har ofte nok vore understreka at dette er eit nødvendig tal for å kunne auke sidetalet, og det er vel ikkje bare eg som er lei av rubrikken «vi fekk desverre ikkje plass til følgende saker i dette nr.» Altså – skal vi kunne utvikle avisa vidare, så er det no heilt nødvendig å holde opplaget høgt konstant. Det er ikkje nok å spre mange aviser når vi har KK-kampanje, vi må klare å kombinere denne, oppgåva med andre arbeidsoppgåver.

Resultata av både rotasjons- og KK-kampanja hittil har vist at partiet makter å

kombinere ulike oppgåver, at vi både er istand til å slå med ei hand og løyse mange oppgåver samstundes. Store deler av hausten var streikestøttarbeidet partiet si hovedoppgåve, utan at det fekk negative konsekvensar for gjennomføringa av kampanjene.

Opplaget til KK har gått feil veg etter jul

Vi har vel alle registrert at i januar og februar var opplaget omlag 2 000 lavare enn før jul. Dersom denne tendensen held seg, vil det innebære at planane for auka sidetal m.m. vert skuva ut i det blå. Det sentrale spørsmålet er derfor å analysere kva som er årsakene til denne nedgangen, for så å forsøke å rette den opp. Personleg har eg støtt på kameratar som har hatt ei feilaktig analyse av årsakene. Første typen argument har gått på:

– Opplaget var før jul «kunstig høgt». Vi kan vel vere samde at det ikkje er kunstig høgt i meininga at vi sprer KK til mange folk som ikkje har interesse av kommunistisk propaganda. Heller ikkje slik at «markedet for KK-sal no er dekket». Er det ikkje slik at vi framleis er altfor få folk som sel KK fast, at vi når ut til bare ein brøkdelen av alle vi gjerne skulle få til å lese ei kommunistisk avis? At for mange viste det seg når vi starta opp med dorsal i haust så kom det fram at svært mange var

glad for å få kjøpe avisa – at dei hadde sakna høve til det? Vidare at partiet denne hausten gjennom dørsal og auka sal elles har skaffa seg ei mangd nye vener? Slik sett er opplaget slett ikkje »kunstig høgt», men tvert om altfor lavt.

– »Vi har ikkje kapasitet til stort KK-sal saman med andre oppgåver som 1. mai-mobilisering, valkamp osv. . .»

Dette skulle innebere at vi bare kan drive KK-sal når vi har kampanjer på avisa, dvs. vi må ha KK-kampanje som eit fast punkt i alle partiet sine årsplaner.

Dette må opplagt vere feil, noko også røynslene frå i haust har vist, der partiet på utmerka vis klarte å kombinere oppgåver som streikestøtte med KK-sal. Vidare vil det også i våre oppgåver dette året vere heilt sentralt å kunne kombinere andre oppgåver med eit stort sal av avisa. Avisas må vere ein sentral del av både 1. maiarbeidet og valkampen.

Eg trur at vanskaner mest ligg på å videreutvikle metoder for KK-sal. Det er opplagt at dersom partiavdelinga i haust har hatt dørsal for alle medlemmar kvar

veke, og i tillegg stand – så er det eit opplegg som nok er altfor tidkrevande til å halde, saman med andre store oppgåver. Men svært mange avdelingar har klart å løse slike ting ved å spre oppgåvene slik at alle medlemmar sel avisa bare ein til to gonger i månaden, medan avdelinga likevel har eit stabilt sal kvar veke.

Dessuten var det eit par bra innlegg her i bladet i januar, om utviklinga av nye metoder – sal på kafear, på tog, buss og trikk. Dvs. utviklinga av nye rutiner som ikkje er veldig tidkrevande, men som likevel kan gi store resultat i arbeidet. Hovedsaka er at alle avd. og stedslag tar opp ei politisk drøfting av korleis vi skal sikre at KK-kampanja vert ført vidare utan at det er kampanje, og så utvikler metoder og retningslinjer for dette.

Personleg trur eg det er godt muleg å auke opplaget på KK ganske kraftig i tida framover, utan at det skal koste så mye blod, svette og tårer.

Odd.

MORTEN [REDACTED] EKSKLUDERT FRA NKS

Rett før jul ble et medlem ved navn Morten [REDACTED] ekskludert fra en av NKS' avdelinger ved Universitetet i Oslo. Vedtaket om eksklusjon var enstemmig.

Sammen med to som tidligere har vært med i Rød Ungdom, sto [REDACTED] fram i et større intervju i »Orientering» og kasta skitt på ml-bevegelsen som var blitt »høyre-orientert» samtidig som han sjøl er gått inn i SV. Saka ble ivrig tatt opp av VG og de konservative Oslo-studentenes organ »Minerva». Si meg hvem som liker det, og jeg skal se deg hva du gjør!

Morten [REDACTED] arbeidet for å bygge opp ei gruppe innafor ml-bevegelsen på grunnlaget til ei lita gruppe i Bergen som kaller seg KAG. (Mer om »Kommunistisk Arbeidsgruppe/Bergen» i »Materialisten».) [REDACTED] sto i organisert forbindelse med KAG og bygde sin organisasjon på deres linje. KAGs linje er i alt unntatt navnet identisk med trotskismen, og rir de tradisjonelle trotskistiske kjepphestene: Hovedmotsigelsen, småborgerskapet, nasjonale spørsmål, demokratisk sentralisme. . . . Og viktigst av alt: STALIN.

J. [redacted] arbeidet aktivt for å verve tilhengere for KAGs linje i ml-bevegelsen. Han sendte fraksjonell korrespondanse til »bekjente» utover hele landet og kolporterte rykter og slarv om ledelsen i bevegelsen. Han solgte åpent KAG-tidsskriftet »Vardøger» – et tidsskrift som stort sett vier seg til angrep på oss. KAG-gruppa – og J. [redacted] med den – befinner seg i dag stort sett i SV, der den innehar ansvarlige posisjoner og fungerer som »marxistisk» fikenblad for reformismen og revisjonismen. (Jfr. KAG-lederen Eb. [redacted] foredrag om Sovjet i Det Norske Studentersamfunn som i dag sirkuleres

blant SVere over hele landet som »bevis» for at Sovjet ikke er kapitalistisk eller imperialistisk.) KAG inngår i dag som en viktig bestanddel av SVs såkalte falske venstre sammen med gruppa rundt »Kontrast», folk i SVs Universitetslag osv.

J. [redacted] & Co er fraksjonister som under dekke av enkelte »venstre»-fraser prøver å trekke folk i retning SV og revisjonismen. De kjenner endel folk og vil sikkert fortsette å prøve å vinne kontakter. Ingen i ml-bevegelsen bør ha noe med dem å gjøre.

For NKS/AU
Bernt [redacted]

TRENGER VI SOMMERLEIR?

Et tullele spørsmål? Faktisk ikke. Vi mener at det i praksis er motsigelser i partiet på dette spørsmålet. Det finnes kamerater som prioriterer annet type ferie foran sommerleir (f.eks. rundreise i Europa). De sier de er *for* leire, men kan ikke sjøl tenke seg å dra. De trenger *ferie* og leir er ikke ferie.

De som mener at sommerleire er bra og nødvendig, bare ikke for dem, har ei borgerlig holdning til dette spørsmålet. De setter opp et skille mellom seg sjøl og

partiet, og ser ikke seg sjøl som en del av bevegelsen.

Spørsmålet om partiet egentlig trenger sommerleire ble ikke tatt opp under mobiliseringa til leirene i fjor. Dette var en svakhet som bør rettes på i år, slik at enda flere drar på leir, og leirene blir *hele* bevegelsens ansvar.

Ta grundig på sommerleirdiskusjonene!

Tor og Rannveig.

OM FAGLIGPROGRAMMET

Fagligprogrammet har vært diskutert en stund i og utenfor bevegelsen bl.a. på sommerleir og i enkelte partilag. FU har ikke fått inn noen oppsummering eller kommentarer til nå og vi har inntrykk av at diskusjonen går tregt. Vi trur dette har to årsaker. – At folk undervurderer betydninga av at partiet har et godt faglig

program som kan være til hjelp ikke bare for partiets medlemmer, men også for den stadig større gruppe av progressive tillitsmenn og andre faglige interesserte, trenger riktige linjer å jobbe etter.

Og det er ingen andre som kan utforme disse enn kommunistene. (kan SV? som ikke engang kan støtte streikende arbei-

dere eller kaf/kul som knapt tør sette sine bein på et fagforeningsmøte, eller DNA?) Den andre årsak er at FU har vært for lite flinke til å følge opp diskusjonen med oppsummeringer og nye spørsmål til diskusjon. Dette siste gjør vi med dette et forsøk på å bøte på. Derfor ta opp diskusjon, sug opp kommentarer, kritiser og foreslå nye ting, rett opp mangler, kort og godt:

GJØR PROGRAMMET BEDRE

Noen få personer kan umulig kjenne til all den lokale erfaring folk rundt omkring har. Det kan også tenkes det er politiske feil med utkastet som det er nå. Vi trur altså at folk ved å sette seg ned og diskutere og sammenligne med egne erfaringer kan gjøre programmet riktigere og bedre.

Hvordan diskutere?

Alle, også folk som ikke har direkte faglig erfaring bør ha ideer og synspunkter. Det kan være vanskelig å samle hele partilaget til diskusjoner nå når 1. mai står for døra. Her går det an å være oppfinnsom. Samle folk som er spesielt interessert. Diskuter med arbeidskamerater som har lest RF, sop opp kommentarer fra folk du treffer, ingen kommentar er for liten. Det er heller ikke nødvendig å diskutere hele programmet på en gang, men bedre å gå grundig igjennom ett spørsmål/kapittel. Følgende er en del problemstillinger og spørsmål som har kommet fram til nå:

Kapittel 2.

Er kapittelet for *svakt* når det gjelder den politiske *betydninga* av å bekjempe sosialdemokratiet og å vinne fagbevegelsen for en riktig politikk. Tenker her på Stalin som sier »uten fagforeningene er sos.dem. ingenting» og »ingen revolusjon uten fagforeningenes aktive støtte» (etter hukommelsen).

Kapittel 3.

– Er vi for en revisjon av hovedavtalen

eller er vi mot at det finnes noen Hovedavtale i det hele tatt.

Er det mulig å gjøre hele LO til kamp org. eller er dette å skape illusjoner? Er parolen »gjør fagforeningene til kamp.org.» å begrense den faglige kampen (eks. Sam.org.)

Bør vi skrive noe om dette?

– Hvordan skal vi stille oss til en »tøøres streik» leda av LO eller forbundsledelsen.

– Under fremmedarbeider punktet står »Arbeide for forbud mot import av arbeidskraft» Er dette riktig, er ikke dette en annen måte å si: Steng grensene. Rasisme?

Kapittel 4.

– Er innledninga god nok, bør den ikke begrunne mer og ikke bare komme med påstander?

»En skole til Vietnam»

I den siste tida er det blitt lansert en innsamlingsaksjon under navnet »En skole til Vietnam», også kalt »Van Troy-aksjonen». Ansvarlige for aksjonen er en norsk innsamlingskomitee hvor bl.a. Vietnambevegelsen, AUF, SVU, Unge Venstre og Senterungdommen deltar. Denne aksjonen er en del av en internasjonal innsamlingsaksjon under samme navn som »Verdensføderasjonen av Demokratisk Ungdom» (VDU) har tatt initiativet til og leder. Aksjonen har oppretta egen postgiro i Norge og kaller den til tider en nasjonal innsamling, men at det finnes en egen postgiro i Norge endrer ikke det faktum at den er en del av VDUs aksjon.

VDU: Revisjonistenes Ungdomsinternasjonale

VDU er organisert og leda av Moskva og er berykta internasjonalt for å følge Moskva i tjukt og tynt. Bl.a. støtte VDU invasjonen i Tsjekkoslovakia i 1968. Under VDUs »Ungdomsfestival» i Berlin i

1972 blei den kambodsjanske delegasjonen (fra GRUNK) nekta adgang.

Splittelsesaksjon

Jeg mener det er åpenbart for enhver at dette er en sekterisk aksjon som splitter Vietnam-arbeidet. Å stille krav til de som vil støtte Vietnams folk at de samtidig skal godkjenne Moskvas VDU-internasjonale er det samme som å kreve støtte til både Sovjet og Vietnam på samme tid. Solkoms linje har vært og er å samle ALLE venner av Indokinas folk bak sånne aksjoner. Prinsippene må være: Ingen overnasjonal tilknytning som splitter, vilkårsløst og direkte og at innsamlinga må rette seg politisk mot USA som angriper i Indokina.

Støtte til Sovjet

Vietnam er snart det eneste fikenbladet Sovjet har igjen å vise til når det gjelder å ha et progressivt ansikt i utenrikspolitikken. Derfor mener jeg de vil benytte VDU-aksjonen maksimalt for å kaste blår i øynene på verdens folk om sine virkelige hensikter.

I tillegg er jeg ikke i tvil om at våre hjemlige revisjonister vil propagandere for Sovjet gjennom innsamlinga. F.eks. i ekstrasnummeret av »Stormklokka», som lanserte aksjonen, forsøkes det å ta Ho Chi Minh til inntekt for at Sovjet er sosialistisk.

Fram for ei riktig linje i Solidaritetsarbeidet

Vi må kjempe gjennom ei riktig linje for sånne innsamlingsaksjoner. Inntil det blir lansert en eventuell ny samlende aksjon bør derfor »Solidaritets Norge—Vietnam» støttes og *trappes opp* for å få tyngde bak kravet om en samlende aksjon.

»En skole til Vietnam»-aksjonen har sendt rundt brev til de fleste klubber og fore-

ninger samt Sam.org. Vi kan derfor vente at det fremmes forslag på de fleste steder om bevilgning. Vi må derfor raskest mulig fremme forslag om bevilgning *direkte og vilkårsløst* till PRR-kontoret i Oslo, dette for å vise vilje til enhet i Vietnam-arbeidet.

Videre må et sånt forslag inneholde kravet om anerkjennelse av PRR og GRUNK som er de viktigste kampoppgavene for Indokina-opinionen for tida, og som vi må være offensive med.

Taktikken

Det viktigste for oss her er å komme på offensiven i argumentasjonen ved å fremme en riktig form for innsamlingsaksjoner, og få fram at dette er et propaganda-kjør fra Sovjets side. Noen kamerater vil sikkert synes dette er vanskelig og at folk ikke vil forstå våre argumenter og at vi derfor vil bli isolert. Til det er å si at den eneste måten å unngå det på er å kjøre fram vår linje for innsamlingsarbeid, og si også klart fra om hva vi mener om Sovjet. På den måten unngår vi å havne i samme båt som de reaksjonære under avstemminga. På et slikt grunnlag mener jeg vi skal stemme imot Van Troy, sjøl om de innebærer at vi må gå mot strømmen. De stedene hvor det likevel kommer overraskende på folk, og der vi ikke klarer å få reist noen endringsforslag, bør folk vurdere om det vil plassere oss i samme båt som de som støtter USA i Vietnam, hvis vi stemmer mot.

Er dette god nok hjelp i det lokale faglige arbeid? (Sammenlign med eget arbeid i klubb/foreninga)

Kap5.

Hva er en riktig linje i verne/miljø kampen? . . .

DNAs linje går her bl.a. ut på å få miljøkampen bort fra *klubben* og over i samarbeidsorgan som verneutvalg ol. All

vår erfaring går her som ellers ut på at bare kamp gir resultater. Konkret å knytte verne/miljø arbeidet til klubben stille krav om forbedringer på medlemsmøter, mobilisere folka, aksjoner osv.

Diskuter dette og sammenlign med manifestet.

Kapittel 6.

Før å gjøre en fagforening til en kamporganisasjon er det nødvendig å bryte med sosialdemokratiet. Men det er ikke nok bare å bryte med deres politikk. Like viktig er det å bryte med den sos. dem. *stilen* i foreningene. Dette krever bl.a. nye måter å organisere på som kan aktivisere massene.

Diskuter påstanden »Omtrent alle kadre som jobber med fagforeningspolitikk har tildels store tillitsverv i foreninga. Dette *må* gå ut over masselinja og evnen til å reise kamp med utgangspunkt i medlemmenes kår». Er dette riktig og bør det komme noe på dette?

Kap7.

Er det riktig å støtte kravet om innføring

av bedriftsforsamling på de bedrifter hvor de ikke er innført» (s. 52) når »hovedhensikten bak innføringa er å bevare kapitalismen»?????

– Noen mener det er riktig, konsekvent og *overalt* å boikotte bedriftsforsamlinger. Hva er riktig? Her trengs erfaring fra hvordan ordninga virker.

Kommer kampen mot den moderne revisjonismen og SVs rolle i fagbevegelsen klart nok fram?

Dette er noen av de spørsmål som har vært diskutert og som det er viktig å få synspunkter på. En rekke saker i manifestet er ikke berørt her, men det betyr ikke at de ikke diskuteres. For å bringe arbeidet med manifestet videre er det viktig at folk sender oss oppsummering av diskusjonene.

FRAM FOR ET MANIFEST SOM KAN BRINGE OSS OG ANDRE PROGRESSIVE ET LANGT SKRITT FRAMOVER.

ER MONOPOLBORGERSKAPET EN EGEN KLASSE?

I »AKP's programmer og vedtak» s. 17 kan vi lese:

a) *Klassene* i samfunnet er store grupper av folk som har felles forhold når det gjelder 1) produksjonsmidlene 2) stillingen i den samfunnsmessige organisering av arbeidet og 3) andelen de oppnår av den samfunnsmessige rikdom og måten de oppnår denne på.

– og –

b) Monopolborgerskapet er skilt ut som herskende klasse, ledet av et fåtall finanskapitalister. (sitat slutt)

Jeg har noen spørsmål å stille i forbindelse med påstanden i pkt. b. – at monopolborgerskapet er skilt ut som herskende og dermed underforstått, *egen klasse*. Dersom dette stemmer så må dette begrunnes ut fra sitat a. Dvs. det må konkret vises hvor og hvordan monopolborgerskapet skiller seg fra resten av borgerskapet (og særlig storborgerskapet) slik at det blir en egen klasse.

Mitt andre spørsmål er: Når ble i tilfelle monopolborgerskapet en egen klasse?

Tredje spørsmål: Er monopolborger-

skapet blitt en egen klasse, må vel i det minste dette gi visse teoretiske og praktiske konsekvenser i forhold til den proletariske revolusjonen. (F.eks. i forhold til ideen om »antimonopolistisk revolusjon».) Jeg kjenner ikke til noen uttalelser som tar dette opp. I tilfelle slike finnes, hva går disse ut på?

Jeg er i dag ikke istand til å forsvare påstanden om at monopolkapitalen er en egen klasse – og jeg stiller meg foreløpig heller tvilende til påstandens riktighet.

jahe

P.S. Årsaken til at jeg tar dette så alvorleg er at det står i prinsippprogrammet, for-

øvrig det eneste stedet jeg har sett denne formuleringen/påstanden. F.eks. i »Styrk fagbevegelsens kampkraft» s. 19 står det: »Monopolborgerskapet er den mektigste delen av borgerskapet i et utviklet kapitalistisk land som Norge.» og s. 20: »Monopolborgerskapet og det øvrige borgerskapet hører til samme hovedklasse – borgerskapet»

Jeg slutter meg helt og fullt til disse sitatene og jeg må tilføye at vi må idet minste få en enhetlig linje i dette spørsmålet.

D.s

VEKK MED KARAKTERENE

Det er fint at diskusjonen om karakterene i skolen tas opp igjen, (desember TF). Personlig har jeg hele tida hevdet at vår nåværende linje er feil. (Se f.eks. mitt innlegg i et TF fra høsten 73, med bilde av en avstemning om opptakelse av en kvinne i partiet utenpå). Men det har ikke lyktes å få istand noen diskusjon. »Lærer-ungdomsskolen» burde derfor klandre de som har formet ut den nåværende linja for at partimedlemmene ikke står enhetlig på den, og ikke først og fremst de som er uenige. Så mye skriverier det har vært i f.eks. FFP (lokalt diskusjonsblad for Oslo) om Sosialistisk skoleforum o.l. synes jeg det er rart at man ikke kan skrive en bit om en nokså grunnleggende endring av den skolepolitiske linja før man kjører ut i KK.

Så til saka. For å få et grunnlag å stå på, la oss analysere karakterenes funksjon i dagens skole:

Innad i skolen avgjør karakterene hvem som skal flyttes opp eller å forstsette skolegangen, og hvem som skal dumpe

eller utestenges. Dessuten skal karakterene, helt ifra stjernene i boka i barneskolen, stimulerer til konkurranse og splittende individualisme. De flinke skal podes inn med karrierisme, de dumme skal forstå at det er rettferdig at andre går foran dem, at de sjøl er mindreverdige.

Som følge av dette, vil karakterene være det viktigste maktmidlet samfunnet har til å få elevene til å 1) arbeide med leksene, 2) underkaste seg pensum og autoritetene, dvs. legge størst vekt på de emnene som veier mest, de spørsmål som oftest blir gitt til eksamen og de synspunkter som vinner gehør hos sensor.

Utad skal karakterene 1) gi arbeidskjøperne de nødvendige »varefakta» om arbeidskrafta 2) gi herskerklassen gjennom staten mulighet til å styre elevmassen inn i videregående utdanning i det antall og av det slag som til enhver tid er nødvendig.

Altså: karakterene er hovedmetoden til å plukke ut kapitalens etterfølgere, administratorer og hjelpere på ulike nivåer,

og til å frata arbeiderklassen lysten til å lese, skrive og sette seg inn i ting. Ved hjelp av karakterene styres ikke bare elevene, men også lærerne.

Det er analysen. De spørsmål som reiser seg, er: Vil disse funksjonene kunne ivaretas (evt. på en enda bedre måte for herskerklassen) hvis karakterene ble avskaffet? Hva viser de endringer som er foretatt/foreslått om hva salgs behov herskerklassen har for karakterene? Hvordan kan vi mest effektivt avsløre skolens klassekarakter, og hvordan kan vi reise elevene til kamp for sine interesser?

Klassekampen og produksjonsmåten gir skolen dens preg. Det er umulig å tenke seg en skole hvor elevene fordypet seg i emnene uten tanke på hvilke krav yrkeslivet stilte dem, og uten å la seg påvirke av hvilken klasse som ikke tok et fast grep om skolen og den oppvoksende slekt.

Men dette grepet ville ikke bli like effektivt uten karakterene. Konkurransen og splittelse ville melde seg på et seinere tidspunkt, elev og lærer ville stå friere til pensum og krav noe lenger. Å gå om igjen eller slutte ville bli den enkelte elevs avgjørelse (i de videregående skoler). Det ville være mulig å få til at yrkespraksis skulle telle mer ved opptak til videregående skoler osv.

Ganske mange – kanskje de fleste – søker slike jobber der arbeidskraftkjøperen ikke ser så mye på karakterene. For disse har karakterene først og fremst betydning mens de går på skolen – til å gi dem et taper-stempel, f.eks. De ville ha en entydig fordel av å få vekk karakterene. For de som går videregående skoler, har karakterene en praktisk betydning som inngangsbillett. Men skulle opptaksprøver/andre utvelgelsesmetoder være *verre* enn karakterer?

Gjerdes forslag om karakterer bare i tre teoretiske fag i grunnskolen er vel alle i

partiet helt imot. Men behøver man forsvare karaktersystemet for å gå mot Gjerdes forslag? Tvert imot! Gjerdes forslag viser bare hvordan karakterene kan brukes til å styre skolen, og i dette tilfelle i retning av økt vekt på teoretiske fag. Det har ikke noe å gjøre med å avskaffe karaktersystemet, men tvert imot et slående eksempel på hvor effektivt det kan brukes til å forverre forholdene i skolen.

Innføring av relative karakterer, normerte prøver, syvtrinns tallskala i alle skoleslag og alle fag – alt dette er markante forverringer som er gjennomført i den videregående skolen for å bane vegen for Steens-komiteens skolesystem, og viser en skapende bruk av karaktersystemet.

Er det ikke da klart at den samlende, enkle og naturlige plattformen for å bekjempe alle disse forverringene, både i grunnskolen og den videregående skolen, er parola »Vekk med karakterene»? Vil ikke den parola være det greieste utgangspunkt til å forklare skolens klassekarakter? Sjølsagt må vår skolepolitikk også ha andre hovedparoler, og jeg tenker da særlig på å påvise hvordan hovedmotivet for »reformene» i 70-åra er innsparing. Vi må ha en plattform som gir fullt spillerom og mening både til elevenes og lærernes kamp. De siste åra har elevkampen kommet i bakgrunnen. Hadde vi holdt fast ved vår klare hovedlinje for elevkampen fra 1970-72, så hadde vi kanskje hatt såpass mye av initiativet at de mørkeblås reaksjonære motstand mot Gjerdes forslag hadde blitt helt underordnet i forhold til vår. Vi har oss selv å takke for at skillelinjene idag går mellom to like reaksjonære linjer.

»Lærer-ungdomsskolen» utøser mye hån over dem som tror at konkurranseskolen kan avskaffes uten forandring av sam-

funnet. Jeg tror jeg har vist at karakterenes avskaffing ikke fundamentalt vil endre skolen. Men at det like fullt vil et framskritt. Men er det ikke noen av dere som står på den defensive linja med å beholde dagens karakterer, som har illusjoner om skolen? Dere ser det som en fordel at sorteringsfunksjonen er tillagt skolen, for der sitter dere, progressive lærere, og gir 4 til de som skulle hatt 3, og vurderer arbeiderbarnas gode sider høyere enn borgerbarnas. Blir dere bare mange nok, så skal nok skolen få et nytt preg, og barna skal lære å tenke sjølstendig. I motsetning til dere så hater jeg

skolen, og dere burde stille dere på standpunktet til dem som gjør det.

Hvis det skulle gå i den retninga at arbeidskjøperne stiller opp med test-batterier og spørreskjemaer som er alt for nærgående for dem som søker jobb, så er det en fagforeningssak. Og det blir desto lettere for fagforeningene å bekjempe dette hvis de kan støtte seg på en kraftig bevegelse mot karakterer og vurdering i skolen. Spørsmålet er altså ikke hvem som skal vurdere, men om vi vil la oss vurdere i det hele tatt.

Tove.

FORSLAG TIL LØSNING AV MOTSETNINGENE MELLOM FISKEINDUSTRIARBEIDERNE OG FISKERE

For å konkretisere dette innlegget nærmere henviser vi til krava fra Havøysundaksjonen om å senke fiskeprisene for på den måten å sikre avtaket av fisk og dermed sikre egne interesser. Forslaget går dessuten ut på at NNN og trålermannskapene (som til dels er organisert i sjømannsforbundet) skal være representert i råfisklagets utvalg som forhandler med fiskeprodusentforeninga om fiskeprisene.

Forslaget er reaksjonært og setter en gruppe av arbeidsfolk opp mot en annen. Vi mener at slike splittelser må vi regne

med så lenge råfisklaget *ikke* har kontroll med alle omsetningsledd helt til forbruker.

Det rette kravet må være at råfisklaget får hand om hele omsetninga og kan bestemme prisene helt til forbruker. Dette betyr ei ordning i retning av bøndernes organisasjon som vil forene det arbeidende folket i fiskerinæringa mot hovedfienden.

Vi mener at dette kravet må inn i partiprogrammet.

V.B. & I.H.
Vest-Finnmark

Kvinnekamp

SKOLERING ER NØDVENDIG— SUG TIL DERE DEN TEORIEN VI ALLEREDE HAR!

Et stadig tilbakevendende tema for oss som driver kvinnepolitisk arbeid er: »Den politiske skoleringa er for svak». »Det er et gap mellom partiets politikk og kvinnepolitikken» osv.

Det finnes imidlertid en hel mengde stoff rundt omkring som vi kan bruke til sjølstudier. Lag f.eks. en møterekke på en tre-fire møter og ta for dere det som er den største hindringa for at dere kan komme videre.

Det har vist seg særlig å være fire saker som byr på problemer:

1. Viktigheten av å drive kvinnepolitikk overhodet.
2. Kvinneundertrykkingas sammenheng med den politiske hovedmotsigelsen i samfunnet forøvrig.
3. Hvordan arter kvinneundertrykkinga seg for de forskjellige klassers kvinner?
4. Hva ligger i den ideologiske undertrykkinga og hvordan skal vi rette inn kampen?

1. Først og fremst må vi få klart for oss hvorfor det overhodet er viktig for et kommunistisk parti å ha en riktig linje på kvinnespørsmålet. Dernest må vi diskutere og komme fram til riktige linjer for hvordan vi skal jobbe blant kvinnene.

Studier: Lenin: »Frigjøringen av kvinnene» særlig fra side 127. Dessuten har Stalin tatt for seg dette pro-

blemet i en rekke taler bl.a. til 8. mars.

Hoxha: »Om ungdommens og kvinnenes betydning»

2. Vi mener dessuten at kvinneundertrykkinga henger uløselig sammen med produksjonsforholda, med den hovedmotsigelsen som rår i samfunnet til enhver tid. Dette er en grunnleggende erkjennelse for å forstå det særegne ved denne undertrykkinga. Det særegne for den kapitalistiske epoken vi nå er i er at kapitalen har behov for en stor ikke-yrkesaktiv gruppe, og hovedtyngden av denne gruppa er kvinnene. Så på Norge i dag; permitteringer og nedleggelse på løpende bånd. Og hvem blir hardest ramma? Jo den svakeste gruppa – kvinnene. Hvorfor kan ingen annen gruppe ta kvinnenes plass som reservearme? Hva med ungdommen, eldre, fremmedarbeidere?

Studier: Alexandra Kollontay: »Kvinnans stillning i det økonomiska samhället»

Engels: »Familiens, samfunnets og statens opprinnelse»

Røde Fane: 2/74, s. 6, 3/74, s. 14, og KK 46/74.

3. Er kvinneundertrykkinga lik for alle kvinner, eller bestemmes den av kvinnenes klassesethørighet?

Både klasseforhold og kvinneundertrykking er produkter av de særegne produk-

KVINNEKAMP

sjonsforholda, og kvinnene utgjør ingen klasse for seg sjøl, men tilhører forskjellige klasser utfra samme kriterier som resten av folket.

Det er *viktig* at vi får et godt grep om kvinnenes klassemessige tilhørighet. Vi må vite hvem som er våre venner og hvem som er våre fiender. Vi må støtte *hele* folkets kvinner i deres kamp for egne interesser. Enhver gruppe kvinner må mobiliseres på egne interesser og det er vår *plikt* å støtte den kampen de reiser såsant den ikke retter seg *mot* arbeiderklassen eller trækker på deres interesser.

Studier: Marx: »Lønnsarbeid og kapital»

Lenin: »Karl Marx»

Røde Fane: 6/73 s. 40, 2/74 s. 12 og s. 24, 3/74 s. 44.

4. Hva så med den ideologiske undertrykkinga?

En del jenter hevder at ideologisk kamp, jo det er kamp i familien det, det er den delen av »kampen» som »tross alt» retter seg mot mannen. Dette er helt *feilaktig*! Å spre slike ideer undergraver en skikkelig progressiv linje i kvinnekampen. Herskerklassen vil alltid legge størst vekt på de delene av ideologien som *direkte* går ut på

å legalisere den eksisterende utbyttinga og hindre opprør. Derfor vil det være viktig å rette angrepa mot nettopp denne delen, fordi dette er den viktigste hindringa for å endre det materielle grunnlaget.

Studier: Marx: »Forordet til »Kritikk av den politiske økonomi.» spesiell vekt på oppsummering av basis og overbygning.

Hoxha: »Frigjøring av kvinnen under sosialismen».

Vennskapssambandet Norge–Kina: »Kvinner i Kina»

Røde Fane: 2/72 s. 39, 4/74 s. 75, 1/75 s. 54, 2/75 og neste nummer igjen av RF.

Til dere som dessuten har problemer med å forstå forholdet mellom parti og frontpolitikk. Les diskusjonen mellom SV og oss som pågikk fra nr. 9/74 til 20/74 i Klassekampen.

Så nå, kjære kamerater, slutt å syte over at det ikke finnes noen studiesirkel, lag en sjøl!

Ikke vent til alle anvisninger og materiale kommer pent innbindi i ei bok.

I.

SVAR TIL E OG B I TF FOR FEBRUAR

Dere reiser i innlegget deres mange problemstillinger, jeg har lyst til å ta opp partiets grep om kvinnepolitikken og håper andre svarer dere når det gjelder innholdet i parolen »Tjen folket».

Jeg er enig med dere så langt at jeg mener partiet som *helhet* ikke har godt nok grep om vår kvinnepolitikk. Skjerpinga av klassekampen og den dermed raskt voksende kvinnebevegelsen har avdekket ideologiske svakheter i partiet,

som jeg mener hindrer oss i å ta ledelsen i alle områder av kvinnekampen.

Partiet har vært preget av ideer om at kvinnekampen skal føres av kvinnene sjøl og ikke av hele partiet. Feilaktige linjer har blitt kjørt ut, uten at kamerater som burde gjort det har grepet inn fordi de betrakter dette feltet av partiets politikk som noe »de ikke har greie på» – dette kan bare kvinnene sjøl forstå. SK prioriterte abortsaken som en av de viktigste

KVINNEKAMP

kampoppgavene for partiet siste høst. Hvor mange partiavdelinger tok dette med i den lokale arbeidsplanen? Hvor mange brukte f.eks. KK-nummeret med kvinnepolitisk stoff til å få ut partiets kvinnepolitikk? Hva gjorde laga der det f.eks. ikke er noen jenter?

På den andre siden, har ikke de som har ansvaret for partiets kvinnepolitikk også vært preget av de samme ideene? Har ikke de sett denne delen av kampen som »sitt bord» og f.eks. Kvinnefronten som stedet hvor politikken utformes og kjempes igjennom. Får disse ideene lov å utvikle seg vil dette få store utslag i partiet og i massebevegelsen. En kvinnepolitikk som ikke er en del av partiets politikk, men noe som drives av et fåtall kvinner, er det samme som at partiets kvinnepolitikk ikke er underlagt partiets sentralisme og blir helt sikkert en trusel mot enheten i partiet, fordi den kan føre til fraksjonisme.

Hvordan har vi ført kampen innad i partiet for å bekjempe feilaktige ideer om kvinneundertrykkinga. Har ikke den stort sett blitt diskusjoner om familien og kjønnsroller?

At vi må få flere kvinner med i styrer osv? Istedenfor å kreve diskusjoner i laga

på partiets strategi og taktikk for en revolusjonær kvinnepolitikk.

Men, disse feilaktige ideene som finnes i våre rekker idag henger nøye sammen med tradisjonen for kvinnekamp i landet vårt – ideen om at kvinnekamp er adskilt fra klassekamp og ikke kan forstås av andre enn kvinner, er den borgerlige feminismens sentrale ide. Hovedsak for dem har vært å sikre likestilling for kvinnene uten å *forandre* de grunnleggende forholda i samfunnet forøvrig! På den andre sida er tradisjonene for en proletær kvinnepolitikk svake innafor den norske arbeiderbevegelsen – ideen om at kvinnekampen vil skape splittelse i arbeidernes rekker og tendensen til å dekke over at det finnes et »kvinnespørsmål» i klassen er sterke. Vi har også sett organisering av kvinner i egne kvinneforbund.

Tilslutt, jeg mener at de feilaktige tendensene vi ser i partiets kvinnepolitiske praksis idag kan karakteriseres som »*kvinnesekterisme*» med rot i den borgerlige feministiske tradisjonen og mener debatten videre må dreie seg om hvorvidt dette er en riktig analyse eller ikke. Skriv til TF om dette stemmer med deres erfaringer og om hvordan vi kan styrke hele partiets grep om politikken.

Guri.

KVINNERS RETT TIL LØNNA ARBEID— EN PROPAGANDISTISK PAROLE!

Det er mye rart ute og går på husmor-spørsmålet for tida – så også hos oss.

»Høyre»: husmorlønn er bra, for da blir kvinner økonomisk uavhengige.

Åja? Neida – da kommer kvinnfolk på trygd og blir økonomisk avhengig av staten. Da fortsetter husslaveriet (ja, husslaveriet) å være hennes jobb – støv,

oppvask og skitne underbukser. Da fortsetter unga å være *hennes* ansvar, og ikke samfunnets.

Vårt krav om kvinners rett til lønna arbeid er et *helt* fundamentalt krav – og det kravet står på *to* bein: å bli økonomisk uavhengig (og dermed fjerne det *materielle* grunnlaget for undertrykkinga

KVINNEKAMP

fra ektemannen), og å delta i *samfunns-*
messig organisert produksjon. Revolusjo-
nen utkjempes ikke fra kjøkkenbenken.

»Venstre»: Revolusjonen utkjempes
overhodet ikke fra kjøkkenbenken.

Stopp en halv! Glemte man ikke *klasse-*
spørsmålet her? Arbeiderkvinnfolka har
ikke noe *valg* i vårt samfunn, husk det!
Og ei hjemmeværende kvinne gift med en
arbeider – tilhører *arbeiderklassen* da er

hun dermed, ved sida av fiskeproduk-
sjonsjenta og jenta i krana på jern og
met-bedriften, blant de kvinnene som skal
stå i spissen for kvinnekampen – også fra
kjøkkenbenken!

Det er rett å stille den propagandistiske
parolen »rett til lønna arbeid» – men glem
ikke at *aksjoner* for å nå målet skal samle
kvinner i arbeid og kvinner hjemme –
fordi parola *bare* kan oppfylles under
sosialismen!

Rødhetta

KVINNEFRONTENS PLATTFORM

AKP angripes i dag av ulike »venstre»-
grupperinger for opportuniste, særlig i
frontpolitikken.

Både KAG/KUL og deler inne SV
beskylder oss for dette felles når det
gjelder vår politikk i Kvinnefronten.

Hva begrunner de det med? Jo, at *vi*,
som er kommunister ikke går inn for at
Kvinnefrontens plattform skal være sosia-
listisk. Disse folka mener tydeligvis at en
front aldri kan stake opp noen riktige
linjer for kampen den skal føre, om ikke
alle medlemmene av fronten er erklærte
sosialister.

Dette er sjølsagt vrøvl. Folk både kan
og vil slåss for rettferdige klassekrav, uten
at de dermed behøver å ha grep om noen
sosialistisk analyse av samfunnet! Klasse-
krava kaller disse »venstre»folka for »re-
formisme» og de holder seg da også langt
unna klassekampen.

Men finner vi ikke denne type tenkning
også innafor *våre* rekker? Innafor Kvinne-
fronten har man så smått begynt å disku-
tere den plattformen de har i dag. Hvorfor
det? Fronten har i løpet av det siste året
stått oppe i to viktige kamper – kampen

for sjølbestemt abort og mot øking av
daghjemprisene. Gjennom denne kam-
pen har folka i fronten møtt et massivt
angrep fra de reaksjonære, følt sviket fra
DNA/SV og også måttet kjempe mot stat
og kommune (daghjemprisen). Dette har
lagt grunnlaget for at mange nå ser
mangler ved den plattformen fronten idag
har. Før neste Landsmøte i 1976, skal
fronten diskutere hva slags plattform den
da bør få.

I forbindelse med denne diskusjonen
har spørsmålet igjen dukket opp blant
flere AKP-jenter jeg har diskutert med: Er
det mulig å få noen analyse på et lavere
nivå enn AKPs egen analyse – ettersom
vår analyse er riktig, må jo noe *annet* bli
gærnt!

F.eks. Mange av massene i fronten
mener at flertallet av norske kvinner
(arbeiderkvinner og mellomlags kvinner)
ikke har felles interesser med *overklassens*
kvinner. Denne forståelsen springer ut av
egne erfaringer.

Men så begynner noen av kommuni-
stene å stusse: »Overklassen» det er jo
ingen presis analyse. Hovedmotsigelsen

KVINNEKAMP

går jo mellom monopolkapitalen/staten og folket. Det er jo det som er den riktige analysen. Nei vel, men vi behøver jo ikke bruke akkurat *de* orda – men det måtte da gå an å *beskrive* den hovedmotsigelsen slik at alle skjønner hva som står der, så blir det en frontanalyse. Et annet eksempel: I forbindelse med hva som skjer/ – har skjedd i Chile og Vietnam osv. – mener mange jenter i fronten at dette er for jævlig. Man er imot at rike land undertrykker fattige, at store land knuser små land osv.

Da rygger AKP-jenter: Dette er en analyse a la Damman! Vi trenger en analyse av *imperialismen*. La oss *beskrive* imperialismen, så blir det en frontanalyse.

Hva er nå dette for slags argumenter? Vi har da aldri ment at det er pga. *fremmedorda* eller *ordvalget* at vi f.eks. gikk mot en sosialistisk plattform på Landsmøtet i Kvinnefronten ifjor!

Jeg mener vi må ta utgangspunkt i det nivået som er i fronten og blant de vi vil rekruttere til fronten. Hadde det bare vært *så* enkelt at alle greip analysa vår umiddelbart, bare vi brukte nok setninger på å beskrive den! Folk må vinne erfaringer *sjøl*, for å lage ei analyse som er deres egen.

Jeg etterlyser herved debatt på dette spørsmålet.

Nilsine.

NEI TIL »UAVHENGIGE» KVINNEGRUPPER— FRAM FOR ORGANISERING I KVINNEFRONTEN

I organiseringa av kvinnearbeidet finnes det – som overalt ellers bare *to* linjer.

Den ene linja: organiseringa er til for kvinnes egen skyld, skal derfor baseres på kvinners nivå *idag*, uansett hvor lavt. Diskusjonen på egen situasjon skal smått om senn vise at andre har det likedan.

Den andre linja: organiseringa er til for kvinnes *felles* kamps skyld. Kvinnene må derfor organiseres på et kvinnepolitisk grunnlag – ta stilling til politikk og krav – og gjennom diskusjoner se fellesskapet og linjer for *felles* kamp.

Altså: organiseringa av såkalte »uav-

hengige» kvinnegrupper er ei høyrelinje – ei linje som avslører en gæren *innretting* av kampen og som grovt undervurderer erkjennelsesteorien vår; gjennom praksis til kunnskap.

Ingen av de argumentene jeg har hørt har vært gode: hvis kvinnene ikke skjønner seg på politikk, skal de da sitte å diskutere i evigheter før de organiserer seg? Hvem skal stå fram med ei riktig linje i kvinnearbeidet da? Hvem skal sette igang handlekraftige aksjoner rundt dagskrava?

Nei – kom igjen – svar meg!

K.

 OM HOMOFILI

KOMMENTAR TIL »FRAMLEGG TIL FRÅSEGN OM HOMOFILI» (Av fire homofile medlemmer)

Innledningsvis vil vi si at vi er enige i at forutsetningen for at partiet skal kunne utvikle en riktig linje når det gjelder homofili, er at vi bygger på m-l-m. Vi må foreta en klasseanalyse av de homofile og deres stilling i samfunnet. En slik analyse foreligger ikke. Heller ikke kjenner vi til at noen av klassikerne har foretatt en slik vitenskapelig analyse. Våre teorier må derfor nødvendigvis bygge på ufullstendige kunnskaper. Vårt kjennskap til klasseinnholdet i undertrykkninga av de homofile i Norge, gir oss likevel grunnlag for å slå fast at partiet må støtte de homofiles kamp mot undertrykkning – for demokratiske rettigheter. Uttalelsen slår dette fast, og det er bra. Vi er altså enige i konklusjonen: Støtte til den dagsaktuelle kampen.

Framlegget innleder med et grunnleggende prinsipielt utgangspunkt i synet på hva homofili er: »AKP(m-l) meiner at homofili i hovudsak er eit seksuelt avvik med røter i samfunnsmessige og sosiale tilhøve.» Dette utgangspunktet er ikke begrunnet i uttalelsen. Ut fra vårt foreløpige syn kan vi ikke godta dette utgangspunktet, og vi vil forsøke å begrunne hvorfor. Vi mener at denne uenigheten bør bli brennpunktet i den videre debatten, da enighet på dette punktet vil forutsette enighet om *hovedlinjene* i en analyse av grunnlaget for homofili – historisk, i dag og under sosialismen.

For å få en fruktbar debatt tror vi det er nødvendig å stille motsigelsene skarpt. Vi vil forsøke å skissere punktvis vårt *foreløpige* utgangspunkt:

- Et grunnleggende vilkår for menneskehetens eksistens er reproduksjonen.
 - Et vilkår for reproduksjonen er heteroseksuell aktivitet (forplantning).
 - Seksualdriften er den indre drivkraft (motsigelse) i mennesket som er grunnlaget for *all* seksuell aktivitet.
 - Retningen for seksualdriften blir i *hovedsak* bestemt av ytre vilkår.
 - Indre forhold (motsigelser) som instinkter etc. er hos mennesket av underordna betydning for utvikling av seksualdriftens retning.
 - De ytre vilkåra for utviklingen av seksualdriftens retning er i *hovedsak* sosiale og samfunnsmessige forhold.
 - Kjønnorganenes anatomi og fysiologi som har sitt grunnlag i arv (indre motsigelser) utgjør et nødvendig vilkår for forplantningen og dermed reproduksjonen, men er av underordna betydning for utviklinga av seksualdriftens retning.
 - Heterofili og homofili er betegnelsen på seksualdriftens retning i forhold til kjønn.
 - Både heterofili og homofili blir i hovedsak bestemt ut fra sosiale og samfunnsmessige forhold.
- Dette utgangspunktet gir ikke grunnlag for å karakterisere homofili som et seksuelt avvik (Med avvik oppfatter vi her en seksuell adferd som ikke er ønskelig og som strategisk bør bekjempes.)
- Vi mener at vi på det nåværende stadium av vår analyse av homofili ikke har grunnlag for å slå fast om homofili er ønskelig eller uønskelig.
- En forutsetning for å kunne slå fast dette er at vi kan gi svar på følgende spørsmål:

OM HOMOFILI

- 1) Vil homoseksualitet hindre utviklingen av menneskeheten og bygginga av sosialismen?
- 2) Vil sosiale og samfunnsmessige forhold som gir grunnlag for homofili skade eller tjene arbeiderklassen og folkets interesser i bygginga av sosialismen?

Til punkt 1: Det faktum at homoseksuell aktivitet ikke tjener reproduksjonen oppfatter vi som det historisk viktigste materielle grunnlaget for undertrykkinga av homofili. J.fr. Bibelen og kristen seksualmoral. I alle klassesamfunn har reproduksjonen vært knyttet til klasseinteresser. F.eks. har borgerskapet interesse av å reproducere sin egen familie for å sikre arvefølgen, og reproduksjon av arbeiderklassen for å sikre arbeidskraften. For den eiendomsløse har reproduksjonen bl.a. vært knyttet til behovet for barn som kan sikre alderdommen. Når arbeiderklassen får kontrollen med samfunnsutviklingen og dermed sin egen materielle situasjon, vil sikringa av reproduksjonen bli et kollektivt ansvar for arbeiderklassen og folket og ikke knyttet til individuelle interesser. Spørsmål som reiser seg er om homofili vil utgjøre en trusel mot reproduksjon? Til dette er å si:

- homofile er selvsagt like »fruktbare» som andre, og kan selvsagt, dersom forholdene legges til rette, delta i selve forplantningen.
- Reproduksjonen er ikke bare forplantning, men også oppfostring. Dette vil være et kollektivt ansvar i et sosialistisk samfunn. I denne delen av reproduksjonen vil mennesker som selv ikke har barn kunne delta fullt ut.

Til punkt 2: Etter vår oppfatning er dette det mest avgjørende spørsmålet for en analyse av homofili. Spørsmålet som må stilles først er: Hvilke samfunnsmessige og sosiale forhold er vilkår for utviklinga av

seksualdriften i retning av homofili eller heterofili? Framlegget uttaler seg ikke om dette. I diskusjoner med partikamerater har det tidligere blitt referert til Bebel's bok »Kvinnen og sosialismen». I sin bok peker Bebel på to forhold som kan forklare homoseksualitet:

»Et annet, ganske almindelig misforhold, skal vi ogsaa i korthet berøre.

Overdrivelse i kjønnsnydelsen er skadeligere end om man delvis forsømmer tilfredsstillelsen. Ogsaa en gjennom overdrivelse mishandlet organisme maa ødelegges. Impotens, ufrugtbarhet, rygmarvslidelser, vanvid, aandelig sløvhed og andre sygdommer blir følgerne. Maadelighet i kjønnsomgangen er likesaa nødvendig som i mat og drikke og andre menneskelige behov. Men maadelighet synes at være vanskelig at iagttå, især for den livskraftige ungdom. Derav kommer det store antal »unge oldinger» i de *høiere samfundsklasser*. Og disse »unge oldinger» maa skaffe sig særskilt raffinerte ofte perverse parringsmidler, fordi de gjennom sine utsvævelser er blit sløvede og overmætte. Bortset fra de som er *født homoseksuelle*, henfalder mange til denne unaturlighet.

Vi ser saaledes hvordan laster, utsvævelser og forbrydelser av alle slag oppstaar og tiltar *som følge av vore umulige sociale forhold*. Hele samfundet kommer i en tilstand av uro, og *under dette lider kvinden mest.*» (Bebel s. 70. Understrekingar av oss)

Bebel uttaler seg her om forholdene i Tyskland omkring 1880. Engels sier i sin beskrivelse av »de frie menns» og de undertrykte kvinnes stilling i det gamle Athen:

»Men kvinnes fornedring hevnet seg i sin tur ogsaa på mennene, og nedverdighet ogsaa dem, helt til de sank ned i en

OM HOMOFILI

motbydelig omgang med unge gutter og ved myten om Ganymed vanæret så vel gudene som seg selv.» (Engels, Familien og . . . s. 68)

Vi sa tidligere at ingen av klassikerne (oss bekjent) har gjort noen analyse av det homofile spørsmål. Sitatene fra Bebel og Engels er fra en beskrivelse av forholdene i *utbytterklassen* i to samfunn på ulike utviklingstrinn. De peker begge på at homoseksualitet hos menn her er knyttet til kvinnes fornedrede stilling, kvinneforakt og mannsdyrking. Dersom homofili i *allmennhet* skyldes de nevnte sosiale forhold, er det klart at sosialismen og kampen for kvinnens frigjøring på sikt vil fjerne vilkårene for utviklingen av homofili. Dersom homoseksuell aktivitet hos menn påviselig opprettholder og gir materielt grunnlag for en kvinnefiendtlig ideologi, ville det være ønskelig å treffe særskilte tiltak som kan forebygge homoseksuell aktivitet. I så fall vil det være en motsigelse i folket og som må behandles som det. Men poenget er at verken Bebel eller Engels uttaler seg om homoseksualitet i folkets rekke eller kvinnelig homoseksualitet. Våre egne erfaringer og kjennskap til homofili i det arbeidende folkets rekke, står da også rimeligvis i motsetning til Bebels beskrivelser av herskerklassens seksualliv. Derimot samsvarer Bebels beskrivelser godt med uttalelser i framlegget om at homofili er et samfunnsmessig og sosialt bestemt seksuelt *avvik*.

Vi har ikke gitt noe svar på hvilke samfunnsmessige og sosiale forhold som er vilkår for utvikling av homofili og heterofili i arbeiderklassen og folket. For å gi svar på det trengs grundigere undersøkelser og analyser av et komplisert nettverk av sosiale og samfunnsmessige faktorer. Holder vi fast ved standpunktet å bekjempe de forhold som til enhver tid hindrer framskritt for det arbeidende

folkets kamp for frigjøring, sikrer vi også ei riktig dagsaktuell linje i homofiles kamp.

Hvordan forholdene mellom menneskene vil arte seg konkret i et framtidig sosialistisk Norge, kan vi i dag si lite om.

»Det kommer til å avgjøres når en ny slekt er vokst fram: en slekt av menn som aldri i sitt liv har vært i den stilling at de kjøpte seg en kvinne i kraft av penger eller andre sosiale tvangsmidler, og en slekt av kvinner som aldri har vært i den stilling at de enten ga seg til en mann av noen annen grunn enn virkelig kjærlighet, eller nektet å gi seg til den mann de elsket av frykt for de økonomiske følgene. Når en slekt av slike mennesker er vokst fram, så vil de gi pokker i hva man i dag tror de skal gjøre. De vil utforme sin egen praksis og i samsvar med den skape sin egen offentlige mening om hvert enkelt menneskes praksis, — punktum.» (Engels: Familien . . . s. 85–86).

Engels uttaler seg her om forholdene mellom kjønnene, men vi synes at sitatet også gjelder generelt for menneskers forhold til hverandre. Det sier at det er grenser for hva vi i dag kan si om utviklingen av homofili og hvilken linje som vil være riktig i et framtidig sosialistisk Norge.

Det er også andre ting vi vil stille spørsmålstegn ved som vi ikke går inn på her. (F.eks. Sosialistiske lands linje. Vi vil vite mer om disses analyse. Vi mener også at siste avsnittet kan få en mer presis utforming.) Dette kan vi komme tilbake til seinere.

Debatten som vi nå starter må bli grundig. Selv om det for partiet og oss homofile er en fordel å få en ekstern uttalelse snart, må dette ikke overordnes grundighet i analysene. Debatten dreier seg ikke bare

OM HOMOFILI

om homofili, men seksualitet i allmennhet.

Vi vil påpeke den virkeligheten som denne debatten pågår i: Homofili blir undertrykt, og i folket (selvsagt også blant homofile) finnes det ideer om ho-

mofili som kan karakteriseres som fordommer. (Ideer som ikke er basert på virkeligheten.) Slike finnes selvsagt også i partiet. Dette må ikke »skremme» kamerater fra å fremme sine synspunkter.

FRAMLEGG TIL FRÅSEGN OM HOMOFILI

1. I den seinere tida har spørsmålet om homofili og dei homofile si stilling i samfunnet vorti reist frå fleire hald.

Sentralkomiteen i partiet har drøfta dette spørsmålet. På bakgrunn av desse drøftingane vil SK leggje fram eit førebels framlegg til fråsegn. Fråsegna skal inntil vidare vere partiintern. Den uttrykker SK sitt førebels syn i saka, men er fyrst og framst tenkt som eit grunnlag for vidare diskusjonar i partiet med sikte på å forma ut partiet si line på dette omkvervet.

Etter ei tids drøfting i partiet vil SK taka saka opp på ny, summere opp dei synspunkta som har kome fram og på dette grunnlaget forma ut ei endeleg fråsegn som sleg fast partiet si eksterne line når det gjeld homofili.

2. AKP(m-l) meiner at homofili i hovudsak er eit seksuelt avvik med røter i samfunnsmessige og sosiale tilhøve. Som kommunistar og revolusjonære hevdar vi at klassesolidariteten og korleis ein stiller seg i klassekampen er *overordna* kva for slag seksuell legning ein har. Når ein skal vurdere dei homofile si stilling i samfunnet må ein difor taka utgangspunkt i kva klassetilhøve ein person finn seg i, og kva slags klassestandpunkt eit menneskje tar. Ein arbeidar er ein arbeidar. Om ein er anten heterofil eller homofil, så endrar det ikkje på dette grunnleggjande tilhøvet.

AKP(m-l) meiner vidare at det ikkje er kommunistar si oppgåve å fremje homo-

fili eller å propagandere at homofili er »ynskjeleg». Samstundes ynskjer ikkje partiet å *presse* homofile til å endre si legning. Berre ei vitskaplig analyse på marxismen-leninismen – Mao Tsetungs tenkning si grunn, og einskap om denne tufta på friviljugskap og overtvinging kan løyse motseiingar på dette omkvervet fullt ut.

På denne bakgrunn stør og AKP(m-l) fullt ut at t.d. sosialistiske land utfrå andre historiske og konkrete tilhøve har ei anna line når det gjeld handsaming av homofili enn vi har i vårt land under kapitalismen, avdi deira grunnleggjande, prinsipielle utgangspunkt er det same som vårt.

AKP(m-l) meiner at det kapitalistiske samfunnet undertrykkjer dei homofile ved å taka frå dei ei rekkje elementære, demokratiske rettar. I frykt for diskriminering, kriminalisering og forfølgning vert dei homofile tvungne til systematiske løgnar om privatlivet sitt. Denne undertrykkinga fører til at dei homofile ofte får store vanskar med arbeid, bustad o.l. At denne undertrykkinga er ein lekk i klasseundertrykkinga, syner det faktum at det er dei homofile frå arbeidarklassen og folket som vert utsette for slik forfølgning.

AKP(m-l) tek avstand frå denne undertrykkinga. At arbeidsfolk mistar jobb og bustad og vert diskriminerte avdi dei er

OM HOMOFILI

homofile må avisast og kjempast mot av alle progressive.

Borgarskapet har ei tosidig haldning til homofili. Dette heng sjølvstamt saman med at seksuelle høve strekker seg over klasse-grensene. Det er soleis viktig for oss kommunistar å peike på *klasseinnhaldet* i det kapitalistiske samfunnet si undertrykking av homofile, og ikkje godtaka den borgarlege lina at homofili må verta »overordna» klassestriden.

Borgarskapet nyttar og homofiliproblemet til å så splitting i arbeidarklassen og folket. AKP(m-l) vil difor kjempe mot alle freistnader frå borgarskapet på å spreie fordommer, oppmoding til forfølging osv. blant arbeidarklassen og folket mot homofile klassefellar.

Utfrå den undertrykkinga som rettar seg mot homofile vil difor AKP(m-l) oppmode alle progressive til å stø dei homofile sin strid mot undertrykking, for demokratiske rettar.

Borgarskapet spekulerar i sex og pornografi for å tileigne seg profitt. Ved å spreie ideen, særskild blant ungdommen, om at seksuell nyting står i sentrum for

alt, ynskjer borgarskapet å leie folk vekk frå klassekampen og revolusjonen. AKP(m-l) kjemper difor mot den reaksjonære, borgarlege seksualliberalismen. Vi verger likeeins familien mot borgarskapet sin freistnad på å så splitting mellom kjønna.

Småborgarlege og borgarlege frase-radikale ideologiske strømnigar fører ut denne same borgarlege ideologien, og dei freistar å splitte arbeidarklassen og folket etter seksuelle skilleliner. Dei preiker om at menneskje er fritt »berre det er seksuelt frigjort» og stiller seg soleis mot klassekampen og revolusjonen. Som eit svar på undertrykkinga av homofile har dei konstruert teoriar om at »det einaste revolusjonære er å vera homofil». Dei freistar t.d. å avspore kvinnerørsla med å hevde at berre »den lesbiske kvinna er frigjort». Dette er liner som direkte tener borgarskapet sin freistnad på å setje grupper av folket opp mot kvarandre. Dette er liner som fornektar klassestriden og stiller seg i direkte motsetnad til den sosialistiske revolusjonen. AKP(m-l) avvisar resolutt ein slik ideologi og politikk.

Redaksjonen har tidligere mottatt et innlegg som representerer et annet syn enn »framlegg til fråsegn om homofili». Vi kan bare beklage at dette er kommet bort, men oppfordrer alle til å ta del i denne diskusjonen.

FORFATTERNE, LITTERATUREN OG PARTIET

Egentlig kontakta vi folk for å få synspunkter på Edvard Hoems »Kjærleikens ferjereise», men nye motsigelser dukka opp: Er forfatterenes kunstneriske virksomhet underlagt den demokratiske sentralismen i partiet? Skal den være det og hva betyr det i praksis? Diskuterer forfatterne med andre i partiet hva de bør skrive om og legger de fram ideer og utkast slik at de kan kritiseres og korrigeres? Dette er noen av problemstillingene vi mener er viktig å få diskutert. Hoems bok tar vi opp som et eksempel på om våre forfattere skriver kommunistisk litteratur.

Hermed inviterer vi forfattere, kunstnere og sjølsagt alle andre medlemmer til å delta i diskusjonen.

Den progressive litteraturen og kunsten har hatt et voldsomt oppsving de siste åra, kommunistiske forfattere og kunstnere har vært ledende i denne bevegelsen. Men har partiet vært ledende i dette arbeidet, har kommunistiske kulturarbeideres rolle og arbeid vært diskutert på linje med annen virksomhet i partiet? Mao sier i Yenan talene:

»Den proletariske litteraturen og kunsten er en del av proletariatets hele revolusjonære sak. Den er som Lenin sa, skruer og hjul i hele den revolusjonære maskinen. Derfor inntar partiets arbeid innen litteraturen og kunsten en bestemt og anvist stilling i partiets revolusjonære arbeid som helhet, og er underordnet de revolusjonære oppgavene partiet stiller seg i en gitt revolusjonær periode. Motstanden mot denne ordningen er nødt til å føre til dualisme eller pluralisme, og nærmer seg i bunn og grunn 'politikken – marxistisk, kunsten borgerlig' som hos Trotski. Vi er ikke tilhengere av å overdrive litteraturens og kunstens betydning, men vi er heller ikke tilhengere av å undervurdere den. Litteraturen og kunsten er underordnet politikken, men øver i sin tur stor innflytelse på politikken.»

Jeg trur ikke vi helt har klart å følge Maos anvisninger, men jeg håper at en diskusjon kan komme igang etter denne artikkelen, og rette på det.

Vi har snakke med medlemmer om disse sakene.

Skriv på bestilling!

Først snakket vi med Venke.

TF: Har du noen mening om kommunistiske forfatteres virksomhet?

Venke: Mitt inntrykk er at forfatterne jobber isolert, jeg trur de i for liten grad kontakter andre kommunister eller vanlige folk for å diskutere romanen eller diktet de jobber med. Såvidt jeg veit er det ytterst få som viser fram det de driver på med før de omtrent er ferdige. Jeg mener det bør stilles krav til forfatterne at de diskuterer ideer og utkast til romaner, skuespill o.l. med andre partikamerater på en skikkelig måte. Dette vil hjelpe forfatterne til å skrive etter behovene som er i klassekampen. Jeg har et eksempel på at dette ikke er tilfelle nå. Under STK-streiken ble en del organiserte forfattere spurt om de ikke kunne skrive ei vise STK-arbeiderne skulle synge inn på ei plate til inntekt for streiken. For-

fatterne tok det opp på et møte, men svarte at de ikke kunne klare å lage et dikt, de var stressa og uten inspirasjon, dessuten visste de for lite om streiken!!

Jeg mener de kommunistiske forfatterne må innstille seg på å skrive utfra klassekampens behov, at de må være villige til å skrive på bestilling og jobbe hardt for det. Dette gjelder ikke bare i slike helt opplagte situasjoner, men de må også ha øynene oppe for hva som er viktig å skrive om i forhold til den politiske situasjonen i tida. Nå ville det f.eks. vært bra med en roman om NKPs vekst og fall. – Men for at slike ting skal utvikles trur jeg det er nødvendig med et kulturutvalg.

Kjærleikens ferjereiser

TF: Nå over til Edvard Hoems roman »Kjærleikens ferjereiser». Hva synes du om den?

V: Det er en avgjort progressiv roman, men jeg synes ikke det er en kommunistisk roman. Boka tar opp arbeidsfolks problemer, ser det fra deres synspunkt, det går fram av boka at forfatteren har valgt side i klassekampen. Det han ikke viser er metoder for løsning av problemene. Dette er en avgjørende svakhet alle kommunistiske forfattere må tenke over; hvis ikke kommunistene skriver om arbeiderklassens og folkets kamp mot monopolkapitalen, hvem gjør det da?

Avslutninga i Hoems bok er et lite forsøk, men det mener jeg er »programmatisk» uten sammenheng med boka ellers. Hoem har lagt større vekt på individuelle problemer og klarer som regel ikke å vise sammenhengen med samfunnet rundt. Lærerekteparet er det tydeligste eksemplet på det. Lærerinnas problemer blir på en måte dyrka, hun blir sett isolert. Det eneste vi før vite om henne er at hun er lærerinne, problemene hennes blir ikke knytta til hennes småborgerlige

bakgrunn. Vi skjønner ikke hvorfor hun har problemer. Nå skal det også sies at beskrivelsen av Kretsen familien er bra. Det er en klar beskrivelse av en arbeiderfamilie, særlig er moras situasjon godt beskrevet.

Karikerte M-Lere

TF: Det har vært diskusjon om skildringene av M-Lerne i boka?

V: Til tider synes jeg beskrivelsene av M-Lerne er på grensa til karikatur. Det er »to kvisele gymnasiastar, ein leseysten lagermann frå ei elektrisitetsforretning, som veit mykje, men aldri seier eit ord, . . .» M-Lerne er en liten gjeng som driver for seg sjøl på sida av klassekampen i den vesle kommunen. Noen vil kanskje si at slik er det noen steder. Da vil jeg hevde at han har valgt et galt eksempel fra virkeligheten. Men det som er viktigere er at Hoem ikke klarer å vise at det er behov for kommunister i det lille samfunnet at de er nødvendige.

Mette Nilsen som er den ledende M-Leren er grei og hyggelig, men hun har ingen funksjon som *kommunist* i boka. Skildringa av henne forteller at M-Lere også kan være hyggelige, og det er vel ikke derfor han trekker inn M-Lerne i handlinga?

Boka hadde vunnet på og vært mer politisk. Nå er romanen en »realistisk roman som tar opp utkantsbefolkningens problemer, uten at forfatteren maser sine politiske synspunkter ned over oss». (Omtrentlig sitat fra Aftenpostens anmeldelse). Jeg trur det er viktig å merke seg at boka er blitt godt mottatt i *alle* borgerlige aviser, og det er ikke noe godt tegn?

Krev ikke for mye!

Den andre vi snakka med var Frank, som fikk lese intervjuet med Venke før vi starta.

TF: Hva mener du om det å kreve av forfatterne at de skal diskutere hva de skal skrive og utkast til romaner o.l. med andre kamerater, og at de må skrive på bestilling?

Frank: Jeg tror det er farlig å sette ensidige krav til forfatterne uten å tenke på den enkeltes situasjon, bakgrunn evner o.l. Det å be en forfatter skrive et dikt er ikke det samme som å be folk stå på stand. Det kan også være farlig å stille for strenge krav, da kan vi få bare romaner fra jern&metall miljø, og det ønsker vi vel ikke?

Men forfatterne må som kommunister ikke være redde for kritikk og korriger- ing, de må ikke ha mistillit til at vanlige folk ikke kan hjelpe. Dette er en viktig metode til å bedre litteraturen, og til å bekjempe individualismen som har sterke røtter i norsk forfattertradisjon

TF: Du likte »Kjærleikens ferjereiser», hva var best?

F: Kvinneskildringene, som alltid hos Hoem. Særlig er fru Kretsen og datteren, Marianne, godt skildra. — Enkelt og greit

om abort, det var bare Marianne sjøl som kunne avgjøre om hun skulle ha unge eller abort. Det med mora som er bra, er at skildringa viser hvorfor retten til arbeid er riktig. Forholdet mellom Marianne og mora er også godt beskrevet; typisk at mora blir sjuk når hun forstår at det er noe galt med datteren. Disse forholdene mener jeg er nok til å gjøre boka jævla god.

Jeg er enig med Venke i det hun sier om kommunistenes rolle. Kanskje er noen M-Lere slik, men så lenge Hoem dikter velger han og han ville ikke vært mere urealistisk om f.eks. Mette Nilsen hadde hatt en mere politisk og aktiv rolle. — Hvorfor kan ingen selge og kjøpe Klasse- kampen som en selvfølge. Trur det er viktig å stikke høl på myten om at folk er redde for det. Vi må kjempe for at det å være kommunist er en selvfølge.

Jeg er også enig om det om lærerparet, da får boka mange ganger en »kafka- stemning» d.v.s. at vi aldri forstår hvorfor problemene er der.

Bjørn Nilsen:

DE VIKTIGE HVERDAGENE VÅRE

Diktet er henta fra Bjørn Nilsens diktsamling »Veien fram går først tilbake». (Gyldendal pris: kr 32,50) Samlinga er noe av det beste som er skrevet på lang tid, og den er Nilsen navnet verdig. Les diktsamlinga og du vil lære mye!

Per.S

Alle de viktige hverdagene
må vi løfte fram i lyset:
Timene mens akkordene fylles og stemplene slår,
de lange øktene med motorsag og skurtresker,
nettene i fangst på havet –
dongry-utgaven av »Ja, vi elsker»,
de flittige hendenes dager
da vi bruker og dyrker landet,
skaper oss brød og framtid.

Slike dager fyller kalenderne.
De er den solide renningen i veven,
de lange linjene gjennom fargene og figurene.
De burde vært merket med rødt.
Fra historiens disige demring
de endeløse rekkene av arbeidsdager,
lange mandager og de seige fredagene
fulle av grimete, utslitte menn og bitre kvinner,
men også av frø, av latter og sol,
av slitte bøker og hard vilje til kamp og forandring.

Vil vi slåss for å forme morgendagen,
må vi se oss godt tilbake
og selv gi historien innhold:
En ny tidsregning må vi lage, og en ny kalender
hvor folkets slit og de eldgamle tegn rår grunnen,
en kalender hvor hverdagene er røde!

Tom side